

Созмони Амнияти Ҳамкорӣ дар Аврупо
Намоянда оид ба озодии ВАО

Конфронси 13-уми Осиёи Марказӣ оид ба ВАО

Ғуноғунандешӣ ва идора намудани Интернет

Душанбе, Тоҷикистон
29-30 ноябри соли 2011

ЭЪЛОМИЯ

Конфронси 13-уми Осиёи Марказӣ оид ба ВАО аз тарафи Дафтари Намояндаи САҲА оид ба озодии ВАО бо кўмаки дафтарҳои саҳроии САҲА дар Осиёи Марказӣ ташкил карда шуд ва рӯзҳои 29-30 ноябри соли 2011 дар ш. Душанбе баргузор гардид. Тўли чанд соли охир Конфронси Осиёи Марказӣ оид ба ВАО ба як форуми махсус барои муҳокимаи масъалаҳои марбута ба ВАО ва ҳамкориҳои байни рӯзноманигорони кишварҳои Осиёи Марказӣ табдил ёфтааст.

Дар ин конфронси дурӯза зиёда аз 150 нафар кормандони мақомоти ҳокимият, аъзоҳои парлумон, рӯзноманигорон, коршиносони соҳаи ВАО ва намояндагони ҷомеаи шаҳрвандии Осиёи Марказӣ ширкат варзиданд.

Мавзӯҳои асосии конфронс - ғуноғунандешӣ дар ВАО ва идора намудани Интернет буданд. Иштирокчиёни конфронс нақши Интернетро дар таблиғи ғуноғунандешӣ дар минтақаи САҲА ва бахусус дар Осиёи Марказӣ мавриди муҳокима қарор доданд, меъёрҳои байналмилалӣ ва фаъолияти таърибаи миллиро дар ин соҳа таълил намуданд, табодули таърибаю афкор намуданд ва инчунин дар бораи рӯйдодҳои тоза дар соҳаи озодии ВАО дар Осиёи Марказӣ табодули назар намуданд.

Конфронс:

1. Иштироки намояндагони ВАО, ҷомеаи шаҳрвандӣ ва мақомоти ҳокимияти давлатии кишварҳои Осиёи Марказиро бо эътирофи нақши ҳамкориҳои минтақавӣ, аз ҷумла миёни ҷонибҳои манфиатдор дар соҳаи ВАО, истикбол менамояд.
2. Эътироф менамояд, ки истифодаи Интернет аз тарафи ВАО ва инчунин аз ҷониби шахсони алоҳида, аз он ҷумла, рӯзноманигорони маданӣ ва блогерҳо, ва ё истифодаи шабакаҳои илтимой бояд бо назардошти ғимояи ҳуқуқ ва озодиҳои асосии инсон, чун озодии ифодаи баён, сурат гиранд.
3. Ағамияти маърифати интернетии истифодабарандагони Интернетро барои тақвият бахшидан ба мустақилона қабул гардидани қарор оид ба мазмун, ба ҷои муҳокимаи ҳуқуқат дар бастан ва филтр намудани он, таъкид менамояд.

4. Аз мақомоти Ӣокимият даъват менамояд, ки тамоми шароити лозимаи қонунгузорӣ ва технологиро барои кўмак кардан ба паъншавии озодтар ва васеътари иттилоот, аз он ҷумла тавассути технологияҳои муосири иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ, фароғам оваранд.
5. Аз мақомоти Ӣокимият даъват менамояд, ки инкишофи техникиро барои таъмини дастрасии ӯар як шаърванд ба Интернет беамониат ва бидуни муҳоилаи давлатӣ, дастгирӣ намоянд.
6. Аз мақомоти Ӣокимият даъват менамояд, ки барои боқӣ мондани Интернет ӯамчун форуми кушода ва ӯамӯиятӣ барои озодии сухан ва баён дар кишварҳои Осиёи Марказӣ, мутобиқ ба ўъдадориҳои САҲА, Эълумияи умумии ӯуқуқи башар, Паймони байналмилалӣ оид ба ӯуқуқи шаървандӣ ва сиёсӣ ва Конвенсияи аврупоӣ оид ба ӯуқуқи башар, қафолат диҳанд.
7. Таъкид месозад, ки дастрасӣ ба Интернет ва ба иттилооти дар он буда, бояд аз тарафи қонунгузориҳои миллӣ мутобиқи меъёрҳои байналмилалӣ эътироф ёбад ва қисми ӯудонашавандаи ӯуқуқ ба озодии иттилоот ва баён ӯисоб шавад.
8. Таъкид месозад, ки Интернет имкониятҳои беназир барои дастгирии паъншавии озодии иттилоот, инчунин байни кишварҳои, ки яке аз ўъдадориҳои асосии САҲА мебошад, фароғам меоварад.
9. Аз мақомоти Ӣокимият даъват менамояд, ки аз бастани умумии дастрасӣ ба Интернет, ӯамчун яке аз воситаҳои муҳоила, ҳуддорӣ намоянд.
10. Таъкид месозад, ки ӯуқуқ ба озодии баён на танҳо ба васоити анъанавии алоқа дахл дорад, балки ВАО-и навинро дар Интернет низ дарбар мегирад. Маъдудияти ин ӯуқуқ танҳо ӯангоми доштани мақсадҳои қонунӣ ва барои манфиати ӯамӯиятӣ истифода шуданаш мумкин аст, ва ин маъдудият ӯам бояд мутобиқи меъёрҳои мутаносибӣ ва зарурият дар ӯомеаи демократӣ ва тибқӣ қонун истифода бурда шавад.
11. Аз мақомоти Ӣокимият даъват менамояд, ки аз қудрати Ӣокимиятӣ сӯистифода нанамоянд ва баъри пешгирӣ намудани истифодаи муқаррароти номушаххас дар қонунгузорӣ ва барои таъмини татбиқи шаффофонаи қонунҳо ва имконияти кушоди пешниҳоди шикоят ва ариза, мутобиқи таърибаи пешрафтаи ӯуқуқӣ дар масъалаҳои танзими ВАО кор баранд.
12. Аз мақомоти Ӣокимият даъват менамояд, ки гуногунандеширо инкишоф диҳанд ва аз таъқиб ва монополикунонии ВАО ҳуддорӣ намоянд.
13. Таъкид месозад, ки гуногунандешӣ дар ВАО арзиши асосӣ ва яке аз шартҳои муъими мавъудияти ӯомеаи демократӣ, ки дар он Интернет нақши ӯалқунандаро мебозад, мебошад.
14. Аз мақомоти Ӣокимият даъват менамояд, ки инкишофи алоқаи интернетии дастрас ва баландсифатро дастгирӣ намоянд, шароити мусоид барои рақобати солим байни ширкатҳои таъминкунандаи алоқаи интернетӣ баъри таъмини

њамаи шањрвандон, аз он љумла онњое, ки дар дењот ва минтаќањои дурдаст истиќомат мекунанд бо дастрасї ба Интернет, фароњам оваранд.

15. Таъкид месозад, ки маъдудиятњои иловагї барои таъминкунандагони Интернет набояд истифода бурда шаванд, ба ғайр аз он муќаррароте, ки барои дигар намуди фаъолияти соњибкорї амал мекунанд. Ба ғайр аз ин, таъминкунандагони Интернет набояд барои мазмун, ки аз тарафи дигарон омода шудааст ва тавассути хизматрасонии онњо пањн мешавад љавобгў ва масъул бошанд, дар сурате ки онњо ба ин мазмун масъул нестанд ё аз иљро намудани њукми додгонї оид ба аз байн бурдани мазмуни ғайриќонунї даст наќашидаанд.
16. Аз њукуматњо даъват менамояд, ки давомнокї ва њаљми нигоњдории интиќоли иттилоотро маъдуд намонанд ва харољоти таъминкунандагони Интернетро дар њолати аз онњо талаб намудани ниғањдории ҷунин маълумот ба њадди аќал расонанд. Ҷунин талабот танњо барои ноил шудан ба маќсадњои мушаххас ва асоснок бояд пешниҳод гарданд.
17. Таъкид месозад, ки бетарафїи шабакавї бояд њимоя карда шавад, то ин ки иттилооти интернетї ва интиќоли он ба таври баробар новобаста аз василаи пайваستшавї ба Интернет, мазмун, муаллиф, сарчашма ва њадафи ин иттилоот ба њамагон дастрас бошад.
18. Аз маќомоти њокимият даъват менамояд, шартњоеро таъмин намонанд, ки мувофиќи онњо таъминкунандагони хизматрасонии Интернет тавонанд ќоидаи бетарафїи шабакавиرو риоя кунанд ва сиёсати шаффофи идора намудани интиќоли иттилоотро гузаронанд. Дастрасии беғаразона ба шабакањо ва хизматрасонї бояд кафолат дода шавад.
19. Аз маќомоти њокимият даъват менамояд, ки дар сиёсати идора намудани Интернет, омодасозии лоињањои ќонун ва раванди гузариш ба пахши раќамии телевизион ва радио љомеаи шањрвандиро љалб намонанд ва бо он машварат кунанд. Кукуматњо бояд гузариш ба пахши раќамии телевизион ва радиоро барои инкишоф ва таъќими гуногунандешї дар ВАО истифода баранд.

* * *